

CECEI KINCSKERESŐ ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAMJA

Cecei Kincskereső Óvoda és Bölcsőde

Készítés dátuma: 2025. június 01.
Érvényességi ideje: 2030. május 31.

Készítette: Tomasekné Fazekas Ágnes
Kisgyermeknevelő

Tartalom

1.	A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek	4
2.	Intézményi adatok	6
3.	Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	7
4.	A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	8
5.	Az intézmény szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja	9
6.	Tárgyi feltételek	9
7.	Személyi feltételek	11
8.	A bölcsődei nevelés célja, feladata, alapelvei	11
8.1.	A bölcsőde alapfilozófiája, bölcsődekép	11
8.2.	A bölcsődei nevelés célja	12
8.3.	A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai	12
8.3.1.	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	12
8.3.2.	Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése	13
8.3.3.	A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	14
8.4.	Pedagógiai alapelveink	14
8.5.	A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	18
8.5.1.	Gondozás	18
8.5.2.	Játék	18
8.5.3.	Mondóka, ének	18
8.5.4.	Vers, mese	19
8.5.5.	Alkotótevékenység	20
8.6.	Egyéb tevékenységek	21
8.6.1.	Környezet-természet megismerése	21
8.6.2.	Mozgás	22
8.6.3.	Tanulás	23
8.7.	Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	24
9.	A bölcsődei élet megszervezésének elvei	24
9.1.	Kapcsolat a szülőkkel	24
9.2.	Beszoktatás -adaptáció	26
9.3.	„Saját kisgyermeknevelő” – rendszer	26
9.4.	Gyermekcsoportok szervezése	27
9.5.	Napirend	27
10.	Bölcsődénk kapcsolatai más intézményekkel	28
11.	Ellátási rendszerben résztvevők védelme	29
12.	A gondoskodást nyújtó személyek szakmai felkészültsége, továbbképzések	30

12.1. Akkreditált továbbképzések	30
12.2. Főiskolai képzés	30
12.3. Önképzés, csapatépítő szakmai programok.....	31
12.3.1. Gyakornoki képzés	31
12.3.2. Tapasztalatcserek	31
13. BÖLCŐSŐDEI DOKUMENTÁCIÓK.....	31
14.LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	33

1. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

A bölcsődék működését szabályozó törvények és rendeletek:

- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet: A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 328/2011. (XII.29) Korm.rendelet: A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet: A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről. (KENYSZI)
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet: A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet: A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1993. évi III. törvény: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet: A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1998. évi LXXXIV. törvény: A családok támogatásáról
- 2003. évi CXXV. törvény: Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Munkajogokat szabályozó törvények és rendeletek:

- 2012. évi I. törvény: A munka törvénykönyvéről
- 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet: A munkába járással kapcsolatos utazási költség térítéséről
- 1992. évi XXXIII. törvény: A közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet: A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

Pedagógus életpályát szabályozó törvények és rendeletek:

- 2011. évi CXCV. törvény: A nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. törvény: Pedagógusok új életpályája
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet: A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet: A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

Közétkeztetésre vonatkozó rendeletek:

- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet: A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet: A vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről

Továbbképzési kötelezettség teljesítését szabályozó rendeletek:

- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet: A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet: A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

Járványügy, baleset és munkavédelem:

- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet: A fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet: A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 1993. évi XCIII. törvény: A munkavédelemről
- 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet: A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet: A játszótéri eszközök biztonságosságáról

Szakértői névjegyzék:

- 390/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet: Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékről és az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékről

2. Intézményi adatok

Az intézmény neve: Cecei Kincskereső Óvoda és Bölcsőde

Cím: 7013 Cece, Deák Ferenc utca 35.

Telefon: 06-25-235-018

E-mail: ovoda@cece.hu

Bölcsődei csoportok száma: 1

Bölcsődei férőhelyek száma: 14 fő

Ellátási területe: Cece Nagyközség Közigazgatási Területe

A fenntartó: Dél-Mezőföldi Többcélú Társulási Tanács

Nyitvatartás: 6.30-16.30 óráig

A bölcsőde nyitvatartási idejét a gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését figyelembe véve határozzuk meg.

Így a bölcsőde minimum nyitvatartási ideje 10 óra. Egy gyermek napi gondozása az alapellátás idejében a tizenkét órát nem haladhatja meg.

3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Cece Nagyközség Fejér vármegye déli részén helyezkedik el, 30-50 kilométerre a legközelebbi várostól. A rendszerváltozás óta nagy változás történt a település társadalmi szerkezetében. Sajnos nagy a munkanélküliség, a fiatalok nem kívánnak helyben letelepedni, sok az üres, lakatlan ingatlan. Az itt élők jelentős része mezőgazdasági termelésből él. Székesfehérvár, Dunaújváros dinamikus fejlődő ipari övezetté alakult. Gyakorlatilag mindenki találhatna a városban munkát, de az évek óta tartó munkanélküliséghez hozzászoktak. A családok 30-40%-a hátrányos helyzetű. Az önkormányzat igyekszik méltányos lenni, és közmunkásként foglalkoztatni a szociálisan legrászorultabbakat.

Településünkön 1 óvoda található, melyben 4 óvodai, és 1 bölcsődei csoport működik. Óvodásaink ¼-e roma származású, magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, folyamatosan emelkedik a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek száma. Az óvoda felvállalja a különleges bánásmódot igénylő különböző szociális, társadalmi környezetből érkező, eltérő fejlettségű szintet mutató gyermekek integrációját, az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztését. A csoportok vegyes életkorúak.

Településünkön szükségessé vált bölcsőde létrehozása, mellyel az anyák munkába állását kívánta segíteni a fenntartó. A bölcsőde megnyitása pályázati segítséggel jött létre.

A tágas bölcsődei csoportszobában a fa bútorok, a színes és változatos játékeszközök otthonosságot és melegséget sugároznak. A családokkal közösen szervezett programokon (töklámpás felvonulás, adventi gyertyagyújtás, családi nap) lehetőség nyílik arra is, hogy a családok együtt ünnepelhessenek, játszhassanak az intézményben. Az egészséges táplálkozásra nagy hangsúlyt fektetünk. Szeretnénk hozzájárulni ahhoz az általunk kitűzött célhoz, hogy az óvodáskor elérésére egészséges, boldog, a közösséghez jól alkalmazkodó, koruknak megfelelő önállósággal rendelkező gyermekeket neveljünk.

4. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődébe egész évben jelentkezhetnek a családok. A jelentkezés önkéntes és általában nagyobb részt a szülők kérelmére történik. Egyes esetekben a gyermek felvételét gyermekorvos, védőnő, családgondozó kezdeményezheti, szülői beleegyezéssel.

A gyermekek felvétele az intézményvezető hatáskörébe tartozik.

A szülő, gyermeke bölcsődei felvételét, az adott évre, valamint a következő nevelési évekre kérheti. A felvételi kérelmet formanyomtatványon a vezetői irodában lehet benyújtani. Jelentkezéskor a szülő felvételi kérelem nyomtatványt tölt ki. Ezáltal jelentkezési listára kerül. Ha a gyermek felvétele megtörtént, írásos értesítést kap a szülő, majd a megadott szülői értekezlet időpontjában felkeresi az intézményt, és ott megkapja a további tájékoztatást. A gyermek beszoktatásának megkezdésekor a szülő és az intézményvezető írásbeli megállapodást kötnek az ellátás, szolgáltatás tartalmáról.

A bölcsőde az alapellátás keretében 20 hetestől, 3 éves korú gyermekek szakszerű nevelését és gondozását látja el. A 3. életévét betöltött gyermekeket, ha még nem érett az óvodai nevelésre a következő év augusztus. 31-ig tovább gondozzuk a bölcsődénkben.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei bármely ok miatt nem tudják gyermekük napközbeni ellátását biztosítani.

Felveszünk olyan kisgyermeket, akinek szociális, vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés. A bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését és gondozását is. A bölcsődék arra törekednek, hogy a gyermekek ellátását a lehető legnagyobb szakértelemmel lássák el.

Bölcsődei előjegyzéshez szükséges okiratok:

- a gyermek eredeti lakcímet igazoló érvényes hatósági igazolványa,
- a gyermek eredeti TAJ kártyája,
- tanuló szülő esetén oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást, vagy az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- ha az ellátási kérelmet szociális indokra alapozzák, a kérelemhez csatolni kell azokat a nyilatkozatokat és igazolásokat, amelyekből a gondozó/család jövedelme megállapítható
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról

- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult),
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetén az erről szóló határozat.

A felvételi kérelemhez a bölcsődei ellátás megkezdésekor csatolni kell:

- szülők munkáltatói, és jövedelemigazolását, vállalkozó esetén tevékenységének érvényes igazolását, mely nem lehet 30 napnál régebbi.
- Gyes, gyed, családi pótlékról szóló igazolásokat

5. Az intézmény szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja

A Cecei Kincskereső Óvoda és Bölcsőde honlapján (ovoda.cece.hu) megtalálhatóak az intézmény elérhetőségei, az intézményvezető neve, telefonszáma, e-mail elérhetősége.

A bölcsődei étellel kapcsolatos egyéb információk szóban, illetve a kihelyezett plakátokon érhetőek el.

6. Tárgyi feltételek

A bölcsődei csoportszoba 2019 tavaszán teljes körű felújításon, átalakításon esett át. Így az épületrész kívül-belül a mai kor igényeinek megfelelő állapotban van, a bölcsődés gyermekek igényeit maximálisan ki tudja elégíteni.

Csoportszoba: A szobákat úgy rendezzük be, hogy a gyermekek egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékigényük kielégítést nyerhessen, kedvükre játszhasanak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkel. A csoportszoba mérete 50,3 négyzetméter, berendezései és játékeszközei a törvényi előírásoknak megfelelően kerültek kiválasztásra, melyet a kötelező eszközjegyzék tartalmaz. A gyermekek által önállóan használható játékeszközök nyitott polcokon, a felnőtt felügyeletével használhatóak zárt szekrényben, a textíliák szintén zárt szekrényben találhatóak. A gyermekek életkorának megfelelő alapjátékkészlet rendelkezésre áll. A bölcsődei fektetőket zárt szekrényben tároljuk.

Fürdőszoba: A csoportszoba átépítésével egyidejűleg került kialakításra a fürdőszoba is, mely 15,3 négyzetméter. Kielégíti a napjainkban kívánatos gondozási- és nevelési igényeket. Felszereltsége az előírásoknak megfelelően mosdók, zuhanytálca, gyermek wc –k, törülközőtartó pohártartóval. A gyermekek gondozásához szükséges eszközök, bútorok (pelenkázóasztal, szennyestartó, fedeles szeméttartó) rendelkezésre áll.

Gyermeköltöző: Alapterülete 12,1 négyzetméter, mely a 8,1 négyzetméter alapterületű előtérből közelíthető meg, ahol a szülők a kihelyezett fogasokon helyezhetik el ruháikat. A gyermekek ruháinak és cipőinek tárolására ajtóval ellátott öltözőszekrényekkel berendezve. Kielégíti a különböző életkorú gyermekek öltöztetési igényeit.

Fedett terasz: A meleg, napos és esős időben fedett helyen játszhatnak a gyermekek. A fedett terasz 40 négyzetméter alapterületű, mely a csoportszobán keresztül teraszajtókon közelíthető meg. A terasz burkolata és korlátrendszere fából készült.

Tálaló- melegítő konyha: a hozzá tartozó HACCP előírásnak megfelelő kiszolgáló helyiségekkel. A tálaló konyhában kialakításra került a tejkonyha a szükséges berendezésekkel (zárt szekrény). Az épületen belül tálalókocsival történik az étel mozgatása zárt folyósón keresztül. A bölcsődés gyermekek ételmezését külső szolgáltató biztosítja.

Játsszókert: A bölcsőde játszókertje kerítéssel a jogszabályoknak megfelelően el van különítve az óvoda udvarától.

A bölcsődénk játszókertje gyermekközpontú szemléletet tükröz. A bölcsődés korú gyermek apró természetéhez illő felszerelést (rögzített és mobil kerti, ill. nagymozgás fejlesztő játékok), és a futkározáshoz sok szabad teret talál. A beépített játékeszközök biztonsággal használhatók. Kertünk nagy füves területe ideális a szaladgáláshoz, az ugráláshoz, az ülő játékhöz. A homokozó a legkisebbeknek való változatban készült. Az árnyékot tartó fáink védelmet nyújtanak a tűző nap melege ellen.

Bölcsődénk tárgyi feltételeit, eszközellátottságát továbbra is szeretnénk fejleszteni.

7. Személyi feltételek

Vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő: 1 fő

Kisgyermeknevelő: 2 fő

Bölcsődei dajka: 1 fő

Bölcsődeorvos: 1 fő havi 4 órában

8. A bölcsődei nevelés célja, feladata, alapelvei

8.1. A bölcsőde alapfilozófiája, bölcsődekép

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei és a környezeti hatások együttesen határozzák meg.

E tényezők együttes hatásának következtében a gyermekeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó szükségletei vannak.

Bölcsődénk a gyermekek egyéni igényeihez igazodva biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges tárgyi, és személyi feltételeket.

A bölcsődei nevelő munka a családi nevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése-fejlesztése szempontjából fontos, hogy e két közeg együttműködjön, nevelő tevékenységét összehangolja. A bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül.

Bölcsődénkben kiemelt feladatnak tekintjük az egészséges életmódra nevelést, valamint a környezettudatosságra nevelést.

Lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy gyermekük bölcsődei életébe beleszállhassanak, ezzel csökkentve az elválásból fakadó feszültségeket. Bölcsődén belüli, és kívüli találkozások egyaránt mélyítik a kisgyermeknevelő, szülő kapcsolatát. Az első találkozás a családlátogatás, mely alkalmával a kapcsolatfelvétel, ismerkedés a cél. Az első szülőértekezleten bemutatjuk a bölcsődét, a szakembereket és a szakmai programot. Megválasztásra kerülnek a szülői fórum képviselői. Nagyon fontosnak tartjuk a naponkénti információcserét. A kisgyermeknevelők részletesen beszámolnak a gyermekek napi történéseiről.

8.2. A bölcsődei nevelés célja

- A lehetőségek figyelembevétele mellett a családok részéről felmerülő igényeket kielégítsük, ezzel hozzájárulva a bölcsődés korú gyermekek egészséges fejlődéséhez.
- Boldog gyermekeket neveljünk, akik tudnak vidáman játszani, felszabadultan örülni, tevékenykedni, kíváncsiságukat és mozgásigényüket kielégíteni.
- Tevékenységükben használják fel tapasztalataikat. Szókincsük gyarapodjon, beszédképességük folyamatosan fejlődjön.
- Tanuljanak meg önállóan öltözködni, kulturáltan étkezni, tisztálkodni stb.
- Mindehhez lehetőséget biztosít a gyermek korához és fejlettségéhez, egyéni szükségleteihez igazodó rugalmas bölcsődei napirend, mely figyelembe veszi a család szokásait is.
- Minden kisgyermek fejlődéséhez azonos esélyek biztosítása.

A bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes -3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében.

8.3. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

- A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.
- A hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére törekvés.

8.3.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás teszi lehetővé, amely elősegíti a gyermek biológiai – fiziológiai szükségleteinek kielégítését. Nevelő hatása a gondozás közben, a kultúrhygiénés szokások kialakításában és a testi képességek alapjainak differenciált fejlődésében mutatkozik meg.

- Az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartoznak az alapvető szükségletek, a táplálkozás, a pihenés, a mozgás, a szabadlevegő, az aktív tevékenység, a biztonságos környezet.
- Általános elv: a közösség szükségletei mellett az egyes gyermek szükségleteinek figyelembevétele. Ehhez tartozik a bölcsőde nyitvatartása, az összhang kialakítása az otthoni napirenddel, figyelembe véve, hogy a szükségletek az életkorral változnak, befolyásolják az évszakok is.
- Környezetbarát bölcsőde kialakítása:
 Belső: világos csoportszoba, takarékos világítótestek.
 Külső: zöld övezet, virágok, fák, bokrok, udvari mozgásfejlesztő játékok, szabad mozgástér.
 Szakmai: rendszeres vitaminnapok, napi rendszeres mozgás, lehetőség szerint kint alvás.
 Programban meghatározottak szerinti szelektív hulladékgyűjtés, a napi folyadékbevitel tisztított víz formájában. Környezettudatosság hangsúlyozása.

8.3.2. Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése

A bölcsődébe kerülve kiemelt jelentőségű a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése. A csecsemő és kisgyermek szociális fejlődésének fontos része a saját és környezete életrendjéhez való alkalmazkodás, az együttműködésen keresztül az önállósodás alakulása. Ehhez stabil kapcsolatra, a felnőttek segítségével van szükség. A személyes kapcsolat legjobb színtere a gondozási műveletek sorozata. Nagyon fontos, hogy a gondozás örömforrás legyen számára, kedve legyen a felnőttel együttműködni. A kisgyermeknevelő elvárásainak mindig igazodni kell a gyermek korához és fejlettségéhez.

A közös élmények biztosítása, a társas kapcsolatok alakulása, az együttélés szabályainak elfogadása, az egymás iránti nyitottság segíti a gyermek érzelmi fejlődését és a szocializációt.

8.3.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása
- ismeretnyújtás
- a gyermek tevékenységének támogató, bátorító odafigyeléssel kísérése
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények viselkedési minták nyújtása.

8.4. Pedagógiai alapelveink

A 10 alapelvet „A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai” c. módszertani levél fogalmazza meg.

- 1) A család rendszer szemléletű megközelítése
- 2) A kora gyermekkori intervenciók szemlélet befogadása
- 3) A családi nevelés elsődleges tisztelete
- 4) A gyermeki személyiség tiszteletének elve
- 5) A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- 6) A biztonság és stabilitás elve
- 7) Fokozatosság megvalósítása
- 8) Az egyéni bánásmód érvényesítése
- 9) A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- 10) A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai és a Bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramja kiadványok tartalmazzák a bölcsődei munka szakmai előírásait, valamint a bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramját.

Kisgyermeknevelőink tevékenységeiket a következő irányelvek megvalósításával végzik a Bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramja alapján.

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerelméletű megközelítésének elvét, azért tartjuk nagyon fontosnak, mert tudjuk, a kisgyermek fejlődését akkor tudjuk a legjobban segíteni, ha az egész családot megismerjük,

ha képet kapunk arról, hogy a család milyen nevelési elvet vall, milyen nevelési légkört tud biztosítani és milyen mintát lát otthon a gyermek. A gyermek viselkedését csak akkor tudjuk pontosan megérteni, ha ismerjük a családok erősségeit, esetleg hiányosságait és így tudjuk a legjobban tovább segíteni a fejlődésüket.

Bölcsődénkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermekek családjával, valamint a családokkal fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást, tájékoztatást.

2. A kora-gyermekkor intervenciós szemlélet befogadása

Az intervenciós szemlélet magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladatai közé tartozik az esetleges fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Fontos számunkra, hogy minden gyermek számára egyéni szükségletéhez igazodó utat jelöljünk ki, figyeljünk a rizikófaktorokra, az átlagtól eltérő fejlődésmentet mutató gyermekek viselkedésére, a hangulati élet rendellenességeire. A felismerést követően a szülővel tapintatos beszélgetést kezdeményezünk, majd egyetértés esetén közösen konzultálunk a pedagógiai szakszolgálattal. Az intervenciós szemlélet az eddigiektől eltérő gondolkodásmódot kíván meg a kisgyermeknevelőktől, amely véleményünk szerint nem tanulással, hanem tapasztalatcserével, mintanyújtással, saját élmény átélésével szerezhető meg.

3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a bölcsődénk ennek tiszteletben tartásával, erősítésével, segítségével vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében. Fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

4. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. A gyermekkel foglalkozó felnőttek - a közöttük lévő személyiségbeli különbségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik. A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a gyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel és magas szintű társas készségekkel bíró szakemberekre van szükség, így fontos a szakmai továbbképzés.

6. Az állandóság, biztonság és stabilitás megteremtésének fontossága, a fokozatosság elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága ("saját" kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. – A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

7. A fokozatosság megvalósítása

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a jó szokások kialakulását. Az ismétlődés, tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növeli a gyermek biztonságérzetét. A fokozatosság elvének megvalósítása különösen fontos a bölcsődei beszoktatás, ill. sz. óvodába történő beillesztés során. Nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy lépésről lépésre haladva, minden gyermek egyéni tűrő – és alkalmazkodóképességét figyelembe véve tervezzük az adaptációk menetét.

8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető.

A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, etnikai stb. hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását, fejlődését, valamint segíti a saját és a más kultúrák, hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A gyermek fejlődéséhez alapvető a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, próbálkozások bátorításával segíti a tanulást az egyes gondozási helyzetekben.

A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A bölcsődei nevelés-gondozás egységének alapja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az egyéni próbálkozások támogatására irányul.

10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A fejlődés támogatása érdekében rendkívül fontos, hogy a kisgyermeknevelő folyamatosan, az adott szituációnak megfelelően – gondozás és játéktevékenységek során - ismeretet nyújtson a gyermekek számára, ill. a megszerzett ismereteket pontosítsa, megerősítse, újakkal bővítse, miközben fejleszti a gyermekek szabálytudatát és szokásainak kialakulását. Az előre láthatóság érdekében tervezze meg a napi tevékenységeket, tájékoztassa a gyermekeket a várható eseményekről, így ők szívesen segítenek és bevonhatókká válnak a cselekvésekbe. Ez a „rend” és a viselkedésekre adott pozitív visszajelzés megerősíti a gyermek biztonságtudatát és támogatja kompetenciakészítését.

Akkor biztosítjuk a nyugalmat és a kiszámíthatóságot a gyermek bölcsődei tartózkodása alatt, ha azonos elvárásokat támasztunk vele szemben, ha gondozása azonosan történik. Ennek érdekében a kisgyermeknevelőknek a legapróbb részletekig kell egyeztetni munkájukat, ill. ezt támogatja a „saját kisgyermeknevelő” rendszer is.

8.5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzá tartozik a személyi- és testi környezettel való harmónia is. A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára, hogy érdeklődésének megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével. A gondozás és a játék bölcsődénkben egyenrangúan fontos tevékenységek.

8.5.1. Gondozás

Azoknak a tevékenységeknek az összessége, amelyekkel a felnőtt a csecsemő és a bölcsődébe járó valamennyi kisgyermek szükségleteit kielégíti. Ez meghatározza a gyermek közérzetét, önmagához, gondozójához való viszonyát, kapcsolatát a környezetéhez, a külvilághoz.

Fontos, hogy érezze a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérrel jutalmazza, a sikertelenségért viszont nem kap elmarasztalást. A gondozási művelet alatt nevelünk is. A gyermek megtanulja jelezni, felismerni a szükségleteit. Fontos a gondozás a gyermek saját testének megismerésében is. A testséma kialakulásában fontos szerepet játszik a saját testével, testrészeivel végzett aktív tevékenység, mozgás.

8.5.2. Játék

A játék a kisgyermek legfontosabb tevékenysége, amely segíti a világ megismerésében, elősegíti a testi, az érzelmi, az értelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek megteremtésével és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játékot és a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival gazdagítja. A játék belső szükségletből fakadó, örömteli tevékenység, lényegéhez hozzátartozik az önkéntesség, a szabadon választás.

8.5.3. Mondóka, ének

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

Cél:

1. A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése
2. Érzékennyé tegye a környezet hangjai iránt
3. Énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel érzelmei gazdagítása

Zenei nevelés feladatai:

- Magyar mondókák megismertetése
- Magyar énekes játékok megismertetése
- Dalolással kedvet keltsen, a mintaadás az önkéntes utánzásra
- Összerendezett mozgásra készítés
- Ritmusérzék fejlesztés

Zenei nevelés tartalma:

- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában
- Heti rendszerességgel, az évszaknak megfelelő terv alapján

Zenei nevelés feltételeiSzemélyi feltétel

- Kisgyermeknevelő énekeljen
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal
- Énekelgetés alkalma, módja korcsoportonként változó

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Érzékenyek a természet, és környezet hangjára
- Ismerik a dalok, mondókák szövegét, a hozzá kapcsolódó kézmozdulatokat
- Kedvelik az élő zenét, örömet okoz számukra a zene hallgatása

8.5.4. Vers, mese

Az érzelmi biztonság megadásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzelmi élményeket adnak.

A mese a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás belső képvilágot jelenít meg. A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata:

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése
- Kívülről tudja a verseket, meséket
- Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérfje
- A hangerő változtatásával tegye érzékelhetőbbé a gyermek számára
- Kihaszfnálja a mondókázás nyugtató hatását
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket
- A régi szokások értékét közvetíti
- Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre.

8.5.5. Alkotótevékenység

Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosít a kisgyermeknevelő. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyéni fejlettséghez igazodva segíti az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényesség alakulását. A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel.

Főbb alkotó tevékenységeink: festés (ujjfestés, ecsettel), tépés, ragasztás, gyurmázás, rajzolás, építés (homokkal, építőkockákkal).

Cél:

- Az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése
- A térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása
- A természet színeire, formáira való ráhangolódás

Feladat:

- Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása
- Megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel
- Az egyéni fejlettségnek megfelelő motiválás

A fejlesztés tartalma:

- Képfalkotás: firkálás, rajzolás
- Rajzolás: ceruzával, zsírkrétával, filctollal
- Festés: ujjheggyel, ecsettel, szivaccsal
- Agyagkompozíciók: gyurmával, karcolás, lenyomat

- Képalakítás: tépéssel, vágással, ragasztással, mozaikkészítés
- Plasztikai munkák: egyszerűbb ajándéktárgyak készítése
- Építés: hóval, homokkal, építőkockával

A fejlődés várható jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Szívesen rajzol, egyszerű formát másol
- Rajzait meg is nevezi
- Ollóhasználat kezdete
- Nagy szemű gyöngyöt fűz
- Tökéletes ceruzafogás
- Felismerhető formákat rajzol

8.6. Egyéb tevékenységek

8.6.1. Környezet-természet megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti- emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek. A kisgyermeknevelő lehetővé teszi a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre. A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Cél:

Környezeti kompetencia megalapozása

A gyermekek tevékenységébe ágyazva minél gazdagabb ismeret átadás a szűkebb, és tágabb környezetről. Lehetőség biztosítása a természetes élethelyzetben való tapasztalatszerzéshez.

Feladat:

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatszerzés a közvetlen, és a tágabb környezetről.
- A valóság felfedezése során a pozitív élmények feldolgozása

- Elegendő idő, és alkalom biztosítása
- Spontán, és szervezett ismeretszerzés lehetősége
- Környezettudatos magatartás megalapozása
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Környezetbarát szemlélet közvetítése partnereink felé
- Környezetbarát intézmény

8.6.2. Mozgás

A mozgás szerepe a személyiség fejlődésében, a kompetencia kialakulása szempontjából nagyon fontos. A környezet és a saját testből eredő ingerek hatására megismeri a világot, gondolkodása fejlődik, beszéde megindul, kibontakozik. Célunk a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével. Eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása. Nevelőmunkánkban igyekszünk kihasználni a nagymozgások és a finommotorika fejlesztésének lehetőségeit. A mozgás javarészt spontán, de a zene, mondókák által felkeltett érzések mozgásos kivitelezésére épülhet, amikor a kisgyermeknevelővel közösen mondókázva, énekelve végzik a játékos tornát a gyermekek. Különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, melyek alapvetően elősegítik a benti és az udvari mozgás lehetőségét.

A mozgáskészség fejlesztése:

- Testérzékelést fejlesztő játékok (ölbeli, kézfogós játékok)
- Fogás fejlesztése (tologatós, kalapálós játékok, forgatható kerek a falon, asztalon, különböző tapintású anyagok)
- Egyensúlyérzék fejlesztése (tornapad, csúszda)
- Ritmikus járás (Mozgáskotta, karikák segítségével)
- Hintajátékok (libikóka)
- Ugró játékok (ugráló labda, ugráló csacsi, trambulin)

A mozgáskészség tartalma:

- Kötetlen formában (csoportszobában, udvaron)

A mozgásfejlesztés feltétele:

Hely:

- csoportszobánkban kialakított rész ad helyet a spontán mozgástevékenység fejlesztésére
- az udvaron nagyobb hely van a mozgásra, ezért ennek lehetőségét kihasználjuk.

Eszközök:

- mozgásfejlesztő eszközök
- játékszerek változatos tevékenységekhez

Kisgyermeknevelő: A csoportban dolgozó mindkét kisgyermeknevelő az eszközök folyamatos biztosításával nagy hangsúlyt fektet a mindennapos mozgás lehetőségére.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Szereti és igényli a mozgást
- Egyensúlyérzéke stabil
- Minden lépcsőfokra egyet lép, váltott lábbal
- Fürge a mozgása
- Rövid ideig tud fél lábon állni
- Lendíti a karját járás közben
- Ügyesen használja a 3 kerekű biciklit

8.6.3. Tanulás

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat-és / vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő viselkedésben és / vagy a gondolkodásban.

- A tanulás tevékenységbe ágyazottan történik.
- A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
- A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék.
- A felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.
- A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A kisgyermeknevelő-gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés, szokás kialakítása.
- A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme.

- A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

8.7. Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A családtámogató szolgáltatások a bölcsődei alapellátás prioritása mellett szervezhetőek. A szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek kialakításánál a kisgyermekgondozás – nevelés elveit és gyakorlatát kell követni. A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe. A szülő írásban nyilatkozik arról, hogy gyermeke egészséges és bemutatja a gyermek egészségügyi kiskönyvét.

Időszakos bölcsődei elhelyezés

A szülő elfoglaltsága idejére, -ha előre jelzi – néhány órára, napra kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire. A bölcsődei csoport kisgyermeknevelője a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát, és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben. Az igénybe vett étkezést és a szolgáltatás költségeit (óradíjat) csekken kell befizetni a szülőnek. A személyi és tárgyi feltételek kialakításánál a kisgyermeknevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, valamint az egyes szolgáltatások speciális igényeit egyidejűleg kell figyelembe venni. A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermek egészségügyi kiskönyvet. A szolgáltatások térítési díját a bölcsőde saját hatáskörben, a fenntartóval egyeztetve, az önköltségszámítás figyelembevételével állapítja meg.

9. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

9.1. Kapcsolat a szülőkkel

A szülők jogaik érvényesítése és kötelességük teljesítése céljából az óvodai szülői szervezetbe képviselőket delegálnak. A szülők és a kisgyermeknevelők folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás-nevelés kialakításában, s a családokat is segíti gyermekük nevelésében. A

tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó) etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartás formái:

- Családlátogatás, a kisgyermek otthoni környezetének megismerése
- Napi beszélgetések, érkezéskor, hazamenetelkor
- Szülői értekezletek: hagyományos értekezletek, szülőcsoportos megbeszélések
- Hirdetőtáblán közérdekű hírek
- Egyéni beszélgetés, időpont egyeztetéssel
- Írásos tájékoztatás: családi füzet, facebook csoport
- Szülői Szervezet

Családlátogatás

A gyermek saját környezetében való megismerésének számtalan előnye van, amit később már nehezen tudnánk pótolni. Az érkezés öröme, a vendég fogadása, a gyermek saját birodalmának bemutatása oldottabb légkörben történik. Így felszabadultabban, nyugodtan történik a kapcsolat építése. A jól felkészített gyermek izgalommal várja a vendég érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon. A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyerhet a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében. A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

Szervezett programok

A családok igényeihez igazodó rendezvények megszervezésére az igényfelmérések után kerül sor. Az óvodával közösen szervezett programok megszervezése és lebonyolítása pl.: ünnepek,

bábszínház. Ezek a közös élmények mélyítik a két intézmény kapcsolatát és elősegítik a gyermekek óvodai beilleszkedését.

9.2. Beszoktatás -adaptáció

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségben, az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének feltételei:

- a kisgyermeknevelők korrekt tájékoztatással teremtsék meg az együttműködés feltételeit,
- a szülő részéről a módszer elfogadása és együttműködő részvétele,
- a beszoktatás legalább 2 hét legyen,
- a beszoktatás első hetében szülővel együtt, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel történjen,
- a beszoktatás első hetében úgy kell a beszoktatási időt alakítani, hogy a szülő gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégezhesse és a kisgyermeknevelő ezeket megfigyelhesse,
- a gyermek együttműködésétől függően a kisgyermeknevelő az első napokban is kísérletet tehet egy-egy gondozási művelet elvégzésére a szülő jelenlétében (kínálás, orrtörölés stb.),
- a 3.-4. naptól a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a szülőtől a gondozási műveleteket,
- a beszoktatás során a kisgyermeknevelőnek az egész családot „nem csak” a gyermeket kell segítenie.

9.3. „Saját kisgyermeknevelő” – rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” – rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik a bölcsődei csoportban.

A csoport gyermekeinek egy része, 6-7 fő tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A gondozás-nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A kisgyermeknevelő az ún. ölelkezési időben -az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van - idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. A „saját” kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője. A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

9.4. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát a 15/1998. (IV.30) NM rendelet 46.§. -a határozza meg. Bölcsődénkben a csoport szervezésénél minden esetben figyelembe vesszük e rendelet adta lehetőségeit, 2 év alatti, 2 év feletti és SNI-s gyermek felvétele során.

9.5. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmit is biztosítja. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg.

Napirend

6.30 - 8.00 Gyermek fogadása, szabad játéktevékenység.

Előkészület a reggelihez.

Fürdőszobai tevékenység

8.00 - 8.30 Reggeli

8.30 - 9.30 Szabad játéktevékenység

9.30 - 9.45 Tízórai

9.45 - 11.30 Szabad játéktevékenység

Udvari játék

Előkészület az ebédhez

Mosdóhasználat

11.30 - 12.00 Ebéd

12.00 - 14.30 Pihenés

14.30 - 14.45 Mosdóhasználat

Előkészület az uzsonnához

14.45 - 15.00 Uzsonna

15.00 - 16.30 Szabad játéktevékenység, hazaadás

10. Bölcsődék kapcsolatai más intézményekkel

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A bölcsődei ellátás befejezése a gyermekek óvodába menése. Az átmenet segítése érdekében bölcsődei részlegünk együttműködik az óvodával. Az óvodai intézménnyel együttműködő, egymás szakmai kompetenciáját tiszteletben tartó, elismerő szakmai kapcsolatot alakítottunk ki. A bölcsőde és az óvoda közös intézményként való működéséből elsősorban szakmai előnyök származnak. Az óvodában szervezett szakmai előadásokat a bölcsőde dolgozói is meghallgathatják. Az óvodai munkaközösségi találkozásokon részt vesznek a kisgyermeknevelők is. A kisgyermeknevelők számára nyitottak az oktatás-nevelési értekezletek, de részükre külön rendszeres értekezletek és megbeszélések kerülnek megszervezésre.

Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival – Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Fel kell ismernünk a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelentjük a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnak. Intézményi kérésre pedagógiai szakvéleményt készítünk. Lehetőséget biztosítunk, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakembere látogatást tegyen. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a

családgondozóval, védőnővel. A kisgyermeknevelők részt vesznek esetkonferencián, jelzőrendszeri megbeszélésen, konferencián.

Védőnői szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat és a bölcsőde kapcsolata

A védőnő rendszeresen látogatja a csoportot.

A bölcsőde orvosa Cece gyermekorvosa.

11. Az ellátási rendszerben résztvevők védelme

A gyermeki jogok védelme

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, akik a gyermekek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

Gyermekjogi képviselő

A területileg kijelölt gyermekjogi képviselő a szülő jelzésére, probléma esetén ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gondviselőt

jogai megismerésében és érvényesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

A szolgáltatást végző személyek jogainak védelmét bölcsődében a következő rendeletek és szervezetek biztosítják:

- 2012. évi I. törvény: A munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény: A közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet: A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete

12. A gondoskodást nyújtó személyek szakmai felkészültsége, továbbképzések

12.1. Akkreditált továbbképzések

A szakdolgozók folyamatosan fejlesztik tudásukat, lehetőség szerint kötelező továbbképzéseken, különböző konferenciákon vesznek részt, a kredit pontok megszerzése és a tudásuk fejlesztése érdekében. A képzések alkalmával összesen a „C” – „E” kategóriába sorolt kisgyermeknevelőknek 60 pontot kötelező teljesíteni. A felsőfokú „PED” gyakornoki, és „PED1” kategóriába sorolt kisgyermeknevelőknek 80 pontot kell összegyűjteni. Munkakörökhöz kötött, kötelező, és szabadon választott képzések közül kell választani, illetve a vezetőknek pedig a vezetőképzésben kell részt vennie (25/2017.(X.18.) EMMI rendelet alapján).

A képzések részvételi díját az intézmény gazdálkodik ki, ezért ütemezve és folyamatosan átgondoltan kell megtervezni.

12.2. Főiskolai képzés

A magasabb szintű ellátás érdekében fontos, hogy minél több kisgyermeknevelő elvégezhesse a főiskolai BA képzést. Ösztönözni őket a főiskola elvégzésére, amely szakmai munkájuk teljeskörű elismeréséhez, társadalmi megbecsüléséhez elengedhetetlen.

12.3. Önképzés, csapatépítő szakmai programok

12.3.1. Gyakornoki képzés

A közalkalmazotti törvény előírja a pályakezdő kisgyermeknevelők számára a gyakornoki rendszert, melyet Gyakornoki Szabályzattal kell biztosítani. Ennek egyik feltétele határozatlan időre kötött munkaszerződés. A programban résztvevők köre: bölcsődevezető, gyakornokok, mentorok. Felsőfokú szakirányú végzettség, és főiskolai végzettség megszerzése után két év a gyakornoki idő.

Arra törekszünk, hogy jól képzett, munkájukra igényes, magas szakmai tudással rendelkező szakemberek váljanak a kisgyermeknevelőinkből.

12.3.2. Tapasztalatcserék

Minél több tapasztalatcsere szervezése. Megfigyelésekkel megismerni egymás munkáját, ötleteket, tapasztalatokat gyűjteni a további sikeres szakmai munka megvalósításához. Ennek érdekében bölcsődék látogatását kívánom megszervezni.

13. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődevezető által vezetett dokumentáció

- Felvételi könyv (a felvételek függvényében folyamatosan); Statisztika -havi statisztika, éves statisztika, kedvezményezett gyermekek nyilvántartása;
- A gyermekek alapnyilvántartása, a térítési díjjal kapcsolatban (Gyermekevédelmi tv. szerint);
- Heti étrend tervezet az ételmezésvezetővel;
- Jelenléti kimutatás, távolmaradás, egyéb hiányzások, helyettesítések intézése; szabadság
- Elektronikus taj alapú nyilvántartás vezetése a KENYSZI (Központi Elektronikus Nyilvántartás) rendszerben.
- A dolgozók alkalmassági vizsgálatok elrendelése, ellenőrzése (mikor kell ismét elrendelni);
- Továbbképzési kötelezettség nyilvántartás
- Munkaköri leírások készítése, frissítése;

- Létszám és bérigazdálkodással kapcsolatos feladatok;
- Szakmai képzések, továbbképzések nyilvántartása;
- Költségvetéssel kapcsolatos nyilvántartások vezetése;
- Tárgyi eszközök leltárba vétele, selejtezés, éves leltárkészítés;
- Szakmai ellenőrzések dokumentálása
- Belső szabályzatok készítése, felülvizsgálata
- Intézményi dokumentumok éves felülvizsgálata, jogszabály módosításoknak megfelelő aktualizálása (szakmai program, SZMSZ)
- Egyéb: évnnyitó szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja - betétlapként az ún. "fejlődési lap" szerepel;
- A fejlődési napló" tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermek fejlődését 1 év alatt havonta, 1 -3éves korig negyedévente vezetve.
- Családi füzet
- Fejlődési táblázat
- Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel;
- Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről;
- Magasság - súlymérés táblázattal történő vezetése;
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz;
- Az óvodába menő gyermekek "jelentőlapja".
- Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása

14. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Cecei Kincskereső Óvoda és Bölcsőde bölcsődei csoportjának szakmai programját a nevelőtestület a 70/2/2025. számú határozatával elfogadta 2025. augus. 31.

Felső Károly

Igazgató

A Cecei Kincskereső Óvoda és Bölcsőde Szakmai Programját a Dél-Mezőföldi Többcélú Társulási Tanács 64/2025(XI.04) határozatával elfogadta.

Elnök